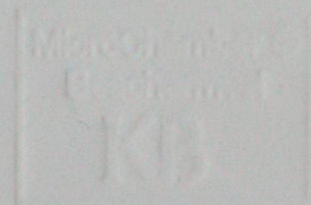
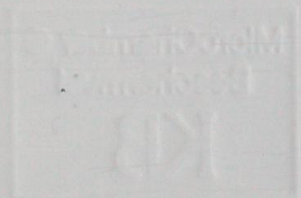

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
448 K 19

I. FRANSSOONS

Giertjen wouters/

Kluchts-wyse ghespeelt op de oude Camer in Liefde Bloeyende, binnen AMSTERDAM Ao. 1623.

Mint niet met sinnen op ter loop,
Ghy krycht een blauvvescheen goet coop.
Mint ghy van sinnen heel berooft,
Ghy stoot vvel lichtelijck u hooft.

'tAMSTELREDAM,

By Jan Benningh/ Boeckvercooper woonende op de Dam-Sluys inde Vergulde Bybel.

Anno 1623.

Aenden Eersamen seer Voorsienighen

S^r. NICOLAS VOOCHT,

mijnen toegeneychden Vrient.

BYsonderen Vrundt, noyt hebbe ick eenige stoffe connen becomen, omme u L. yet vande Rijm-Const toe te eygenen: alsoo ick wel bewust was U E. een sonderlinghe Lief-hebber vande Konst te wesen, ende also dit een boertich onbestorven WEeskenis, wiens Vader vry wat verde van hem Huys hout, can geen bequamer VOOCHT (myns beduunckens) voor het soete dier verkiesen, als U E. Persoon. WAerom me ic U E. vriendelijcke bidde dit onder uwe goetgunsticheydt te beschermen ende dese myne vryposticheydt ten besten te nemen. Vale in Amsterdam den 16. Ianuarij. Ao. 1623.

V. E. Dienstwillighe Vrundt,

IAN BENNINGH.

Inhout van de Klucht.

Iertje Wouters een Weduwe/ wel eer een arme dienstmaecht gheweest hebbende/ en nu naer haer Mans doot twintich duysent Guldens van hem ghe-erft hebbende/ wert versocht en getergt ten Houwelijck van drp bysondere Vryers: Hans een Brabander/ Meester Klement een Sottoor/ ende Pieter Proper: om welcke drp Vryers ontslaeghen te wesen/ sy haer daer over beraet met een ouwe Vroe-vrouwe Dignom Pieters, die welcke haer raet/ dat sy se soude doen koomen alle drp/ den een in een Graf ligghende als doot/ den ander als Enghel hem bewarende/ en den derden als een Duyvel het voorschreven Lyck koomende haelen: die welcke den een den ander verbasende/ ende verschrickende/niet wetende vã malkanderen/ vlieden elck syns wechs: niemandt volbrenghende des Weduwes begheerten; Waer over haer Dienstmaeght de slockers uyt laght en de Klucht beeyndight.

Persoonen van dees Klucht.

G. Giertie Wouters een Weduvve.
D. Dignom Pieters een oude Vrouvve.
H. Hans een Brabander Vryer.
M. Meester Klement een domme Doctor oock Vryer.
K. Knecht van Meester Klement.
B. Bestemoer een oude Vrouvve.
P. Pieter Proper Bestemoers eenighe Soon derde Vryer.
De Dienst-Mayt van Giertie Wouters.

De VVeduwe Giertje VVouters alleen uyt spreeckende ondervvegen by haer selven.

Giertje

At isser al te doen om tijtelijcke goet/
Te veuren doen ick jongh was/en fris/en wel ghemoet/
En soo quix/ en hiet op hylicken as ick hier yemant on-
der den hoop//scat/
Doe sat ick thuys of ick Drypakel te koop//hadt: (aer/
Doe wodme niemant hebben/doe was ellick trotser as
Ick mocht nerghens mee speulen/maer nou/nou ongse Vaer (wen/
Mijn Mansaliger esturven is/nou kan ickse niet van mijn deur//hou-
Nou sou ellick voor aer wel willen met mijn veur//mouwen
En slippen in d'as zitten/maer bygut ick wed om en Duyt
Datse Bot sellen vanghen al roepense noch soo luyt.
'tIs even staegh weer an datse mijn met d'ien of d'aer quellen/
Dan mit en Koopman/en Doctoor/of Edelman/ick kanse nau tellen/
Sy Vryen elck mit soo veul ouwe Wyven en Ambassaets/
Datter het eynt of ewegh is/en die hebben soo veel praets/
Se souwen en mensch een jeught int lijf kallen mit heur woorden/
Elck kan schoonder voort doen as aer dat ghy der en rays hoorden.
Daer wasser ongder daeghs ien tinynent die maackten ierst sucken
langhen teem/ ('twas al teem teem/
Mit so veul stirkomst antyen van hier inne van daer/in van mijn man
En dat dee die loose Trijp om soo ierst wat kennis mit me te maken/
Ick docht in mijn selven al jae jae het langhe laken
Daer Gees de Huyck of hadt/dits alweer om de Bruyt/
En alle gecke lae vaeren / het quammer int eynt op uyt/
Doe quamse jou veur den dach hier mit ongse Alder slecht//hooft/
Jan Dircksz Heer sayse soo ghy mijn te recht//looft/
Hy en het gien weergae/sucken knecht isser int hiele Lant//niet/
Ick docht al soetjes Peetemarry soo en barn ick mijn hant//niet/
En sy say al keun ghy nou niet gapen soo segh ick dat ghy jou selfs in
de weech//bint/ (ick veech//zin:
Ick say wel wat laet ghy jou veurstaen/ hoe nae mien ghy bygut dat
Bay holla ick heb de rou klieren van mijn Man noch niet half versle-
ten/
Jae jae kynt say zy weer die moet ghy mit en levende vergheten/
Jenicheyt is armoet/wat is toch en Wijf songder Man:
Pas soo veul as en Lantaeren sonder Kaers/die niemant lichten kan/

En gae ghy savonts te bet niemant jou met en gae wensch bejeghent/
En hoest ghy of niest ghy en rays daer is niemandt die sayt God se-
ghent/
En komt en mens snachts wat over dat noch tmiest van allegaer//is/
Dan voelmen eerst te deghen dat het meer als waer//is/
Die soo onverziens en qualijckheyt of benautheyt krijghen/
Hebme dan een Man die en mensch soo de Borste strax wat weet los
te rijghen/ (veur de Neus/
En houwen ien en verbrandt Schorteldoecks banckjen of wat aers
Hoe troostelijck is dat? dan ick zie wel sayse Papist of Geus/
Rijck of arm sy willen allegaer dit Ambacht op setten/ (ten/
Men sou mit menninghen Vryer de hiele Werelt wel omvaeren en vlet-
En dat by namen mit sulcken Vryer ghelijcken onse Jan /is/
Hy sou je Hooven mit en Braetspierinckjen en mit en Pan//Vis/
Of ghy te Bruyloft waert/en zitte by 'tviertje met en vollen kan/
Dan sou hy segghen avoes Wijfjen en ghy ick danckje Man.
Och Moer sayse dan dat sou jou sucken sogh in jou Borsjes wesen/
Jen snackje mijn kostelijcke kijnt sou jou van alle scheurbuyc genesen/
Of gy een Princes waert soo souwer op jou worden gewacht/
In dan het hy noch selief en speul-schuyt of en Jacht/
Daer sel hy jou/dan altemet en rays je Sondaechs mee voeren/
Hier te Sardam om en Panaeltjen/of an't Diemer Bruggitje by de
Boeren/
En hy sayt as hy jou krijcht so koopt hy noch wel goet koop en paert:
Doe say ic neen Moer hy dient me niet/daer bin ic al veur vervaert/
Hy sou hem wel soo moe an sen Schuyt en Paert of slooven/
Dat hy in mijn Wijngaertje niet en Kietje sou kennen klooven/
Neen neen(say sy) maer dat is malle kallingh mijn lieve kijnt/
Hy souie niet as te beter passen op de wijnt/ (hem geven/
En let op't moye geltien/sen Vaer wil wel negen duysent guldens mit
In dan gyer 't iou tegen/hoe moy sou gy van de Bloempiens leven?
Deynck gy daer en rays om moer sayse en mit gafse men en duu/
As recht hoe luypt iou dat in iou ooren bin gy nou noch soo schuu/
Ten mach me niet vermaken(say ick weer)maer hoe ic het praten/
Ick most de lellert en avontien of twie by me komen laten/
Sy hil an as stof-regen/wist ick en Spijcker/sy wist en gadt/
Ick satter alleven iens by of ick en lap in myn mongt hadt/
Hy is seecker wel gheauckich/die as hijt iewers op gemient//het/
Dat hy dan sucken ouwen Peetemoey te vrient//het
Om het hylijck ierst te versoecken soo wat van vart/
En leggen het Liewerickien dan wat souts op sen start/
Maer sy hoeven 't mynent heur anckertien niet uyt te smijten :
Want myn stal(bin ic aers wijs)en sel gien vreemt Man mier beschij-
T'is waer ic heb daer nou wel weer dry vryers an men snoer/ (ten.
En

En tavont of morgen so stellense noch en rays de pypen op myn vloer/
Ic wod seecker wel dat ickse al sonder wormkrupt gelost//hadt/
En dat elck by de syne wel ende warm gedost//sadt:
Dats immers niemant qualijck geweunscht/sy en mogen my toch niet vermaken/
Daerom wil ick gaen sien hoe icker best mit eeren of sel raken.
Hier woont onse Dignom moer mijn Peetemoeys ouwe kornuyt/
Die wil ick gaen tyen an heur Hop haest wat raet dat sy me besluyt:
De ouwe Wijven die weeten toch alle dingh te bedisselen.

Sy klopt aen de deur ende sayt voorts.

Holla! hou! Dignom. Wel wie hoor ick daer an de deur risselen?
Klopter iemant? Giertie: jaet Dignom Pieters/moer ick bent:

Dignom Myn docht seeper an de stem al dat gy me was bekent/
Wel Giertie Wouters wat komt sou toch 'tmynent iaegen?

Giertje Jae dat meug gy seeper noch wel iens vragen/
Ick kom dickwils in en half Jaer op dit eynt nau soo ick mien.

Dignom Jou naem was myn schier vergeten so lang heb ic iou niet gesien.
Hoe komtet kan gy nou gien schaemel luy mier? dat en hoort immers niet te wesen. (lesen/

Giertie Ja hoe smaelickies keun gyt seggen/of gyt uyt een boeckien had ge-
Nou Besie wy weten wel wat datter tot iouwent sit/
Maer dat het syn beschapt ziet/myn bootschap is dit/
Ghy weet wel hoe dat ick myn aldergroenste dagen
Versleten heb mit een out man de Pispot na te dragen/
Maer hy was rijck en ick en schamel dienst-maysie dat niet en beet
Had in de melck te brocken/ daerom was dat ick het deedt/
Ick heb hem syn Broeck dicwils drymael op ien dach opgebetert/
Dat ick nou na syn doodt twijntich duysent gulden van hem bin verbetert.

Dignom Wat ic hoor is Jan Thijsz doodt? Giertje: Ja ic hoop ongse lieven Heer het hem syn hoochste zalicheydt verlient.

Dignom So heb gy seeper dat nieuwe geltie wel te degen draeverdient/
Hoe lang isset toch eleen dat gy samen quamt te vergaren?

Giertie T'sou nou alledaeghs (as Sint Jan int Lant komt) worden vijf Jaeren/
Ja dat mier is/ic blijf in den boel / en int huys sitten/so t'rijt en zaylt.

Dignom Wel ghy hebt wel te degen gau geweest/daer is niet datter an faylt/
So soumense melcke die ouwe klouwers/dat mach en mensch en poosjen heughen:

Giertie Ja had hy niet wat de milden e speult so had niet willen deugen/
Wie sou hem om niet an sucken dorren Boom verhangen? (vangen/

Dignom Nou meugh gy mit dat Hennipzaetie weer en jonck Veugheltien

Niet

Niet waer moer? en nemen nou en kolfie na iou eygen handt.

Giertie Ick wed ick jou niet en soeck ick wed ick iou niet en vandt/ (ren/
Neen Besjen daer en had gyt niet/men sel myn dat gat nie mier boo-
Ic weer hylicken! neen dat luyt mijn wel so vremt in myn ooren/
Of ick de Paus van Roemen op kricken had gezien.

Dignom Ay myn Japickien gaet van myn hartien of ic vijst en Pruymestien/
Waer quam ic van myn leven soo vart daer ick sullix hoorden?
Hoe quaet genoch of jou soo en jongh borst sou vermoorden/
O slaepie noch in de muts/kom hier ick blijfie borch.

Giertie Wech wech mit sulcken onnutten praet dats noodeloose sorch/
'T hylicken het wat mier in daer is noch soo veel datter an vast is/
Daer behoort meer 'tom dans as de schoen ange past is.

Dignom Jae ghy hebtet beste diel verkooren kijnt/kenn gyt so vergeten/
'Tis en hiet hang Yser om an te tasten/dat moet me weten/
'Tis gien osse koop bygut as het hangtien is gegaen/
Ongse lieven Heer die mach en Mensch dan weer ontslaen/
Daer is angders gien raet toe maer 'tquaest dat ick weet ongder ons
Vrouwen/
Dat wy ons soo quaelickies in de weelde keunen houwen.

Giertie Och myn ouwe gouwe vrychheyt sou ick die weer gaen verhangen
Neen myn Evangely en hout daer niet van/ (an en Man?
Och daer is nou niemant die sayt quaet doeie/of quaet selie moeten/
Ick hoef niemant mier savonts te wachten of na de mont te sien/of te
groeten.
Ick rocken/ick spin/ick nay/ick bray/ick doe al wat ick selven wil/
Gae ick mit oorlof gesayt en rays achter ick weet van gien bedil/
Ick mach nou men Bienen alle nachten so wijt van me kaer steken/
Dan kruyp ick en rays na achter/na veuren/int midden/ t'is so ruym
onder de Deken/
Myn dunckt seper schier dat ick hiel in en angdere Werelt bin.

Dignom Ja as me 't hylicken wel inziet/ 'thet al vry wat swaricheyts in/
Daer vallen ier 't Jaer ten eynde gaet so veul kromhouten te rechtē/
Dan wil de Man altemet en rays en pijntje drincken/ dan smijten of
vechten.
Of verspeulent/of vermalle koopmenschappent hier of daer/
Of loopen en hielen dach lanterfanten van d'ien tot d'aer/
En laeten de arme Wijven mit de Kijeren 'thuys morlen en roepen/
Of tyen gelijck as sommige hiele nachten op de kittel jacht uyt snoe-
Dat is toch noch het verdrietichste van allegaer. (pen/

Giertie Ja en krijchmen al en slacker of en soete vaer/
Die kan en hielen dach niet doen as t'huys zitten 'thooft klouwen/
En dan machme mit vreen nau en rays hurcken of Jan Hen moet de
pot houwen/

Dignom Wel en asmet nou al nae sen zin het isset dan oock al volmaeckt

Och

Och dan iſſer noch wel ſo veul te quicken eer de Bruyt int kindere bet
Dan komtet lyen ierſt an aſmen ſel na de Volewijck vaeren (raeckt/
En dat de Schuyt niet wel voort en wil / Och! moer ick verſtae men
op die ſnaren/ (goe Mayt/
Ick weeter af/het gaeter dan al mennich aſt ongſe Giertje buer deed'
Die wod heur Man niet zien onder heur oghen in haer arrebeyt/
Quam hy arme vaer/om heur een trooſtlijck woortje toe te ſpreken/
Sy baerde/ en riep/ ghy ſchelm/ ghy comt u leven niet mier by mijn
Dit comter of/dit hebje mijn an eſet/ (ongder de deecken/
En Kees (goet man) ging om een hoeckje zitten/en ſchreyden wel een
bet/ (heur leven/
Giertie Maer onſe Lijſbet Lammers die miende datſe bedurven was al
In heur Nicht say/och! dier ongſe lieven Heer ſo alle jaers ientje wod
Maer wat ſay zy? Nichjen/Nichjen/jy ſpreeckt onbeſocht/ (geven/
Dignom Ja moer ſulcke tollinghen gaender om op de Volewijcks tocht/
Daer was Marry Naerſſens mee God wouts het ierſte van haer le-
ven/ (in geven/
Die lieter vaſt mieſtery en drancken voort water en voor de Wormen
En doet al om quam/doe quamt op 'tlevent water uyt/ (woortluyt?
Giertie Daerom ſo voor gedaen ſoo na bedocht/weet ghy wel hoe't ſpreeck-
Dignom Maer t'syn ſtercke bienen die weelich vlays connen draghen/
Giertie Wel die oock zyn eyghen naers verbrant / heeft hem de blaren niet
te beclaghen/
Dignom Ja dat is mijn ſegghen mee/nou binnen wy in ien Schuyt/ (ien duyt/
Daerom ſteckt jou in gien gat / of zietter ierſt deur/maer ick wed om
Het ſel mit jou al mee gaen/als mit ongſe angdere Vrouwen/
Wy kennen een aet beter wet ſtellen als wet houwen.
Giertie Neen/ziet ick bekent/ick heb daer drie Vryers aen mijn Hoy/
Die elck ſtercker loopen as aer/ wel is waer ten het gien roy/
Maer ziet ick com hier nou playn om mit jou over te legghen/
Hoe ick hetter tavont beſt met aller eeren plat of mocht ſegghen:
Want recht uytte kalt/ ic begeerder niemant op mijn deel mier te zien/
Dignom Ja kyck hier het comt al op mijn ſeggen uyt/och! Heer een Mens
en is van gien ſtien/
Giertie Van ſtien of niet van ſtien/ick wil ſavonts niemant mier in laten/
Dignom Roept ghy hap ierjer over bint kynt/ſe ſellen jou wel bepraten/
Giertie Sy praten vry ſoo ſe willen/ſen kryghender heur vingher niet in/
Dignom Wel hoe ſoo zinneſe dan gien ſchick/of niet van jou zin/
Giertie Neen van ſchicks halven ick en weet heur te prijſen of te laken/
Maer mijn en mach gien Man ter werelt mier vermaken/
Ick bin het Hylijcken ſoo wars ziet as gheſpooghen Speck
Dignom Hout heb ghy jou mont huye morgen al gewaſſchen wel binje geck/
Deynct hoe mennich datter hier zit die mochter wat goets gebeuren?
Och hoe hiet ende warm ſouwe ſer au peuren

Giertie — Jae nou dat over eſlaghen Beſgien om te komen tot ons propooſt/
Laet nou jou kunſt en raps wancken/en gheeſme wat trooſt/
Hoe ick beſt deſe vaertjes mit en kluytjen int Riet ſel ſtuuren:
Want ſe binnen ſoo dick achter heur Oor ſe paſſen op volck noch op
Buuren/ (de deur ſet/
Ghy ſoutet niet looven ſoo plantayt as hem ellick om 'thoeckje van
Ick ſegh altemets wel maets hoe nae mien ghy dat ghy Klaertjen op
de Doelen veur het/
Loopt al jou beſt het gat uyt mit jou ſabben/en mit jou tieren/
Maer wat iſt ten raeckt heur niet iens an heur kouwe klieren/
En den ien kan dan noch wel booghen armen ſoete vaer/
Dat hy ſoo veel Vryſters het as daghen int Jaer/

Dignom — Wat God die behoed ons/wel wat laet hem de geck niet veur ſtaen/

Giertie — Jae al wie hy maer iens gheſoent het moet al veur zijn Vryſter deur
Al had hyſe te veuren ſen leven noyt ghezien: (gaen

Dignom — Wat hy ſoen me Dochter dan voort oock en raps mit ien/
Dat is en klayne ſaak is hy daer me ghepaeyt goe jorden/

Giertie — Neen moer as giem anhaelt ghy kuent hem niet quyt worden/
Hy doet dach en nacht niet as hy loop en wurmt by ſtraet/
En zaylt over al in daer maer en deur oopen ſtaet/
Het is ſucken rechten lemmert ghy en hebt van al jou dagen/
Daer om ick wod ſoo gaeren dat icker mit eeren van was ontſlagen.

Dignom — Mien gyt inder waerheyt Giertjen of ſeg gyt om t'jock.

Giertie — Neen ſeeper weet ghy me raet ic ſcheynck jou en nieuwe Rock.

Dignom — Ja wel niet ſoo ſeer om de gifte as om iou te believen/
Ick weet raet al waſt tot honghdert ſucke mal-brieven/
Doet angders niet dan bidt heur maer elck byſonder een bee/
En dat mit alder ernſt/en ſooſe yemant niet en dee/
Dat hy dan van iou Liefden hiel ſel weſen verſteken/
Ja ſyn leven iou niet meer en koome toe ſpreecken/

Giertie — Daer weet ick wel raet toe/ſeg gy maer op/hoe voort?

Dignom — Siet daer wort op het Kerck/-Hof een graf ghemaeckt om de hoeck
van de Poort/
Miſſchien om morghen dien of d'ander Lijck in te ſetten/
Laet den ien hem omhangen mit doecken en ſletten/
En gaen tavont te tien uuren leggen in den kuyl/
Tot ghy hem doet halen/ en den tweeden uyl/
Doet die te half elven in eens Enghels habijt kleeden/
Om dit Lijck te bewaecken/dat het niemant neem mede/
Maer den derden die doet as en duyvel komen gaen/
En laet hem dat levendich Lijck op ſyn ſchouders laen/
Doch een yder verbiet op alle belofte te breecken/
Dat niemant een enckel woort koome te ſpreecken.

Giertie — Die raet en ſtaet my ſoo qualijck niet aen/

Dignom — Doet as ick iou seg/gy selt seecker gaen/
Niemant van hun dryen dit opt sal volbrengen/
Want als hem den Duyvel met den Enghel sal vermengen/
En den dooden verrysen/elck loopt om en hoeck//snel.

Giertie — Ja of beschijten van anerst noch heur broeck//wel/

Dignom — Sy komen iou alrijdt iou leven niet meer//quellen.

Giertie — En sellen myn weer in myn ouwen eer//stellen/
Wel Besgien ick danck iou/maer ick selt verzien
Gelijck ick belooft heb/Dignom wel laetet soo gheschien.

Giertie — Komt morgen toch en raps an/en ziet hoeder gevaren//is. binnen.

Dignom — t'Sel al wel geschien heb ghy gien besware//nis/
Daer gaetse heen die soete moer/die Kermis Pop/
Sy krabben en klimmen heur al by de rug op/
Ick souwer seecker niet en haer an twijffelen/
Dat soo me weer iens wat liet verrijffelen/
En stelden heur op veur 't hoochste Lot
Gy vont nau int hiele Lant Geck of Sot/
Offe souwender wel een blau ooch na waghen
Nou ick mach naer huys gaen/of de buuren me saghen
Sy mochte myn vragen/wat ic hier dus allien te doen//hadt. binnen.

Een Vryer uyt synd op syn Brabants, ghenaemt Hans, ghekleet met eenige moedige Brabantse mijnen toonende.

Ba wel sau doozen segghen dat dit waer gien schoen//Stadt/
Daer soo veel galiaerde byzaerde Jofferkens seyn te gnaken/
Konde ick icker maer naer mayne fantasy geraken/
Gen saacht noyt ter Werelt voorspoediger Man/
Ke! mayn harteken quackelt in vreuchts ghespan/
Als ick maer en begin op hun liens te ghepeysen/
Waey ons Brabantse Maessens moeten te rugge daysen/
Wan hun een van dees Dochterkens kome te gemoet/
Soo nettekens gehabitueert/soo stillekens en vroet/
En soo flurkens te voet/ke! ick moet may verwondren/
Tees al hubsch wat sy hebben van boven tot onderen/
'kHebbe 't Antwerpen den Kortisaen gemaeckt seven Jaer/
Maer ken vant noyt soo eenich gentiel moeyerken daer/
Welcker hier in Hollandt soo menigher som//sayn/
Wa trouwens ons Brabanders moeten wel dom//sayn/
Dat sy hun niet en kunnen accommoderen na den tijdt/
Sy willen lacker eeten hun habitueren in zijdt/

En den gantſchen morghen leedich gaen ſloepen/
Om hun ghekrolt Hayr ſoo wat ſierkens op te toepen/
En ſoo voort als Princeſſen te brallen achter ſtraten/
En de goepe Mans met de Kinders 'thuys ſorghen laten/
Maer wat heet toch te bedien? of men ſchoen uytwendich kuys//ſy/
En een vuyle voddighe ſloore en ſlapſchyten binnens huys//ſy/
Ba'tian dees Amſterdamſe baezinnekens ſeyn te uyt ghenomen/
'Tees may gheen wonder dat hier veel van ons liens ter woon komen/
Die ſoo gaeren met dees Hollandts Vroukens ghetrout//sayn/
Och ſy ſayn hun Mans ſoo vrundelijck wanneerſe ghehout//ſayn/
Gay en ſoo des niet ghelooven en hede gay es gheprzaeft/
'Tees altijdt ke? mayn harteken/waer hade gay ſoo lang ghetueft?
Ick hebbe ſoo naer ou ghezien/hoe komdy ſoo ſpaey aentreden?
Miſ komt ou iets/ick ben met ou alles 'ten vreden/
Met ſulcke ghebeden kuſt may toch eens believet//ou/
Ke! dat may ons Geertruycken oock ſoo gherieven//wou/
K'ſou daer wel gans Antwerpen om willen waeghen/
Maer hoe ſal ick? wil ick vaepen tot ſyt maey komt vraeghen?
Neen paes ick ick/tees beſt ick haer gae groeten/ *Giertjen uyt komende.*
Met een groote reverenty van den hoep tot de voeten/
Ke! daer comtſe may ontmoeten/ſal icker nu mayn eer bien?
Ghebenedyt moet Godt weſen die may haer laet weer zien/
Siet toch wat eerwaerdigher perſoon/wat Amoreuſheyt/
Goepen dach Vffrouken/ick ghebiede may in ouwe heuſheyt.

Giertie Jae ghendach Hans/waer nae ſtelden ghy jou ganghen?

Hans Och ous te ghenakene es alleen mayn verlanghen/
Om te kuſſen u Hendekens ben ick bereet/

Giertie Men hangden? men naers mien ghy: **Hans.** ke Lief wat beſcheet/
Ees dat eene kout voor liens van ouwen doene?

Giertje Wel hoe wel aſ ghy mijn handen wilt ſoenen /
En men naers/en mijn hangden iſt niet al een vel?

Hans Jae tees ſoo mayn Lieveken/gay ſegghet wel/
May bedrueft dat ick d'aerde niet kus die gay betredet/

Giertie Jae daer ben ick veel me verkuyſt/of ghy dat al deedet/
Pleghen de Munnicken te doen veur heur penitenty.

Hans Ke! dat waer ommers teken van onghemeten reverenty?
Ick ſoud om ouwent halven den doot wel willen ſtarven/

Giertie En ick ſeeker niet/al ſach ick jou ſcharven/
En kappen tot Huſpot/ ick ſturf niet om jou/

Hans En ick ſtarf alle daghen wel duyſentich doon om ou/
Ach! dickmaels ick darven moet ou preſenty/
Soo nimt may de doot in ſayne apprehenſy/
Ken gheveul gheen leven voor ick ou en heb beſchout/

Och

Giertie Och armen slocker Teunis/binne sou voetjes oock kout?
Hans Jesus wat eene klap/soud ickick kout weesen?
Den inwendighen brandt doet may soo vreesen/
Dat ick may wel sou teesen de haeren uyt de kop/
Giertie Wel hoe dits dolle mans praet/hoe steeck ghy dus op/
Bin gy mit de kop e quelt soo laet iou vast bijnen.
Hans O! hoope mijns wellust/ O! gesonthept mynder pijnen/
Ke! laet may eens toe dat ickick ou omhels.
Giertie Neen vaer/men set gheen Luys in de Pels/
Se selder van sellif vroech genoech in komen.
Hans Waey Liefken/dat en sayn maer ydele droomen/
Gedooget may toch tot ou gheringhste slaef:
Giertie 'tWas beter dat ick iou maeckten tot en Graef/
Of Prins/en hullep iou Ruyter te Paert.
Hans Ach meyndijs mayn sueteken kendys may waert?
Soo wilt may een enckel kuske gerieven.
Giertie Wat mach ick iou oock mit een soen believen?
Dat laet hem de Pans syn Voeten wel doen/
Komt hier dan gy soetert komt geeft myn en soen. (kust haer.
Hans Ay my hoe gerustich soud ick nu starven?
Ke! ick gaef ou wel alle mayn goet en arven/
Mocht ick es noch eens soo werden verneucht/
Ick geloof ons Heer hevet heden soo gevoucht/
Dat wy elck anderen soo vrundelijck ghemoeten:
Giertie Wel lieve Hans/'tloon sel den arbeyt versoeten/
Wil gy myn tavont een dienst doen? 'thylick is klaer.
Hans Ou dienst doen mayn herteke? maket mayn openbaer/
Het sy oock wat het wil/ick sal es volbringen/
Naer ou begeeren ke! ick soude wel gehingen/
Dat me may tegenwoordich het Hoot afhiel/
Jae waert mogelijck ick gave mayn eyghen Ziel/
Omme dien voor ou ten brandt op te offeren/
En alle mayn Ghelt/Jouweelen / en Kofferen/
tWaer al t'ouwen verdoene al ou leven lanck.
Giertie Al genoch van die slach gy praet me 'thooft kranck/
Mit al iou snorrepijpen en fixe kortosyen.
Hans Ke lievekenick deed het om ou te verblyen/
En may te gebieden in ouwe goeye graty.
Giertie Ick mach bidden heer laytme niet in tentaty:
Want dese vent die houdt al sen ouwe leus.
Hans Certeyn gheen sant hoe heylich of glorieus/
En gheniet soo veel vreucht in s'Hemels presenty/
Als ick doe int anschouwen van ouwer excellenty.
Giertie Dat icker de kouwe pis slech niet of en krijch.

Hans Wel om ou te gehoorſaemen/ mayn lieveken ick ſwijch.
Giertie Nou in Godts naem/dan latet en rays gedyen/
Siet gy moſt iou van avont in en grafgaen vlyen/
Datter om de hoeck van de Kerrick-hofs Poort//ſtaet/
Mit en wit kleet om t'Lijf/en niet van daer voort//gaet/
Tot dat ick onſe Mayt om iou te hael ſel ſchicken/
Maer voor al maecktme niet en enckel woortie te kicken/
Of het ſnoer waer ſticken tot ghy hier binnens huys//bint/
Hans Begeerde gay niet wyders? waey dat ees niet een kruys//kint/
Ic ſalt alles verſorgen/dat ten niets en falgiere/
Maer ſegget may den ſtont om derwaerts te keeren.
Giertje Te tienen : maeckt dan dat gy paſt op den dienſt/
En doe gyt niet/hout iou vry veur de ongezienſt/
Van de hiele Weerelt die myn opt ſel vermaken/
Daer gy noch anders wel te nacht te Paert meucht raken.
Hans Ke och armen! dat waer te luttel verkleens/
Giertie Wel wat ſeg gyer toe? Hans. ick bens met ou eens/
Ick gae daetelijck naer huys mijn beſoigne verſorghen/
Maer een kus voort vertreck : Giertie. neen die ſal gy mijn borghen/
Tot den nacht toe neemter dan weer twie veur ien/
Hans Met verlof van mayn Juſſerken 'tſal alſoo gheſchien/
Giertie Wel gendach Hans : Hans. adieu mayn Lief ke/mayn Peerlken van (Goude/
Mayn-hulpe/mayn trooſt/mayn leven/ick ſoude
Op heden gheſmaeckt hebben den bitteren doodt/
En hede gay may niet tavont ter feeſte ghenoot :
Recht ſeetmen dat naer reghen de Son komt verſchynen.
Op giſteren waer ick gans deſperaet vol pynen/
En nu vind ick may gheheelijck gheconforteert.

Een Student ofte Edelman uyt met zyn Lackay ofte Knecht : hebbende de Knecht de Geck in de mou, den Meeſter ghenaemt Meeſter Klement.

Meeſter t'Sa jonges/ Knechſes/Lackayen/voldoet mijn begheert/
Voort en ſweetdoeck/ en droogh doeck / en neuſdoeck/ om 'tſweet ofte droogfen
Drooch of/drae mijn hals/mijn hooft/mijn aenzicht/mijn ooghen/
Knecht Och Mieſter dat gy er ſlechs niet in en verdreynckt :
Meeſter Wech wech 'tminſte Hayr niet op men hooft datter om deynckt/

Het

Het sweet dat brack mijn uyt van puure loutre quaet//heyt/
Knecht Op wie toch seg op mijn soo weet ick waer de Straet//layt/
Soeckt ghy op mijn te knorren/ick bril an de wint.
Meester Weet ghy niet dat ick ben mijns Vaders eenich Kint/
En dat ick selven nau het eynt sou konnen segghen/
Van al mijn groote goet om t'welck wel te belegghen/
Ick ben van meening Amsterdam te koopen schier/
Knecht Jae ast Gheschildert waer op doeck of op Pampier:
Meester Hoe seg ghy? Knecht. dat ghy hem maer toe tijdt om te koopen/
Haest datter mach voor mijn een Officy op loopen/
Om soo wat mackelijckjes te raken an de kost/
Soo waer ick vant slooven en arbeyen verlost.
Meester Ha ghy luyen Pisdief en wil ghy niet arbeyen? Haelt sen Gexken uyt de mou.
Knecht Ick bens alleen niet Heer/wy seynt onder ons bayen/
Meester Jou Fylebaert/wel wat of hy hem duncke laet?
Knecht Wel Miester ick mien jou niet/ick mien mijn kameraet/
Meester 'Kzie wel ick ken mijn autoriteyt niet ghenoch houwen
Onder mijn Knechses/maer ic sweert het sal jou rouwen/
Word ic dit jaer Kornel/of Stadthouder ghemaeckt/
'k Doe jou bygut wel goet koop setten op de Kaeck.
Knecht Se gecken mit jou Vroutjen ja wel het is te byster/
Op wie bin ghy nou quaest/op mijn of op jou Vryster/
Meester Vryster gut dat dient niet: want was ic op heur quaet/
Soo hing de hiele Werrelt an en zyden draet.
Knecht Hoe soud de Werelt tocht soo om heur int lyen wesen?
Meester Alsoo: want kon der Liesden Godt mijn Vryster niet belesen/
Ic sou hem al sen rietschap scheuren van sen lyf/
En helpen hem aen deen kant/hy soud dan Man noch Wijf
Meer met zyn Pyl en Booch het hart (als nu) doorschieten/
En niemant souwer meer een soet beetje ghenieten/
Dan was het Kyperemakers ambacht tot en val:
Sou dan de Werelt niet vergaen tot niemet al?
Knecht Ic heb jou wel verstaen/ maer ic weet niet wat ghy segghen//wilt/
Meester Of ghy dat soo extempore met jou dick hooft overlegghen//wilt/
Soo koom gy iou leven niet tot het recht verstandt:
Gy moster 'thuys al op studeeren/myn lieve quant/
En schrijvent op en Briefie/en houwent soo dan by ie/
Want t'is en questy ghenomen uyt de Philosophie
Van Aristoteles derde Boeck aen 'tiende veers.
Knecht Ja al stoddeersden ick by daech en by de keers/
Wist ick toch hooft noch start/waer dattet varcken vast//is.
Meester Dat doet dat iou 't Hennepseel voort Studien belast//is/
Maer had gy mee en Jaer int groot-school ghestudeert/
Soo waer gy mee soo hooch as ick nu bin gheleert.

Meester

Knecht. Meeſter gy bint ſoo wijs as ſeven dolle koeyen/
Meeſter. Ja ſeecker ſturf ic nou/het ſou me ſelver moeyen/
Eerder noch mee wat van myn wijſheyt quam in druck/
Elck ſchrijft en wrijft nou ſoo veel Boeckies ſtuck by ſtuck/
En al voort na de Pars ic loof niet of ſe mienen
Dattet drucken verboon ſel worden/of datſer ghelt mee verdienen.
Knecht. Neen Mieſter maer de naem en faem die ghelter meeſt//in:
Meeſter. Wel ſoo wil ic me maken datſe weeten dat icker gheweeſt//bin/
En nemen morgen van dien dach de Pen in de handt.
Knecht. Wat wil gy maken en Lietien van den ouden Hillebrant?
Meeſter. Wel hoe na zie gy myn an veur en Rederijcker?
Om Lieties/en Rondielen te maken/ ghelijcker
Hier nou ſoo veel binnen in dees gheſonde tijdt.
Knecht. Bin ghy dan de naem van Rederijcker al quijt?
Meeſter. Jae ic: Knecht: Hoe hiet gy dan? Meeſter Poeta Laureaties.
Knecht. Gut Mieſter weet gy niet dat Breero in ſen darmen quaet//is/
Dat ghy gaet heen en voert de naem/die hem toekomt.
Het Breero dan Peſagus Fonteyn allien uyt gepomt?
Meeſter. Daer ſynter meer: Knecht dats * waer/ maer 'tſyn al geen Poeten/
Die nochtans vaerſen maeckt die hoortmen ſo te heten. * haelt ſyn gexen voort.
Meeſter. Soo is wys Jaepen var iou Mieſter allegaer/
Knecht. Vaerſen en veerſen ſyn divers. Jc heb nu daer
Meeſter. Een aerdich veerſien om myn Bruyloft te vereeren/
Dat heb ic ſelver van daech zitten komponeren.
'kHebt noch noyt geſongen/ of het al wel op de wijs luyt/
Sie daer Jongen bin gy beluſt? kom ic de Bruygom ghy de Bruyt
Kencht. Wat wijs is het? Meeſter: Op de wys/Jannitie myn ſoete beck.

Nu zingen ſy ſamen het Bruylofts-Liedt.

Bruygom. Och Bruytie maat myn ſoete Lief
en krijghie noch gien vaak?
Bruydt. Bruygom ſtel ghy alries den Dief
of ſteeck ghy myn den draak?
Bruygom. Wel iſt noch niet genoch gevrijt/
t'is immers over twien?
Bruydt. Neen Borſt 'tis nou myn leſte tijt/
elck uurtien iſſer ien.

Bruyg.

2.

Bruyg. 'Tis nou met myn op sen genoeghst
k'gae in mijn eerste gras/
Bruyt. 'Tis met myn een drooge oeghst
soo droef alst immer was:
Bruyg. Neen ghy gaet in iou et groe nou/
iou grasien al of gemayt/
Bruyt- Nou Bruygom-Heer t'is wel met iou/
ghy hebtet goet gesayt.

3.

Bruyg. Ach Sinter Klaes goet heylich Man
My nu toch niet beswijckt/
Btuyt. Ick al iou kintsheyt vaylich kan
iou schiet gien ongelijck.
Bruyg. Mijn wensch ic niet verswijgen dorf/
ghy weet wel wat ick mien
Bruyt. Twee katiens in een Vijge korf/
soo heb ghy keur van drien.

4.

Bruyg. Ons Katien dat het jongen by
Nabuurs Kater ontfaen/
Bruyt. Smijt hem int waeter soo sal hy
niet mier upt krollen gaen.
Bruyg. Maer wil ieen man sen gront bevroen/
soo slae syn Kat of Hont
Bruyt. En wilie een Vroutie vruntschap doen/
soo kus haer voor haer mont.

5.

Bruyg. De soete tijdt voor oogen staet
die Venus ons gebiet
Bruyt. Elck ien hem wel verhoogen laet
dan onderlegge niet

Bruyg. Maer die het hier verliest die wint/
iou leven is myn doot/
Bruyt. Een moye winning wel versint/
een kintien op myn schoot.

6.

Bruyg. Princesgien ick ben t'wachten sadt
voorwaer ick mach niet mier/
Bruyt. Nou Prinsgien koelt iou voeten wat
soo doet iou t'Hooft niet sier/
Bruyg. Wil ghy niet voort daer 'tis iou beurt/
ick gae allienich deur/
Bruyt. Wel lansjen wel hoe dus versteurt/
ick stae myn certje veur.

Als het uyt is seyt den Knecht, en hy stekt syn Lied op:

Knecht. Ja wel Mannen/dat is wel te degen jent
Nou hoor ick wel Miester dat sy louter dichten kent.
Miester. Daer is bygut merch en stof in/'tis gien dozijn werck
Kneche. Wie is iou Vrijster toch? M: hier Giertie VVouters by de nieuwe Lijnmarckt.
Knecht. Wel hoe dat is en ouwe Weeu/dat is geen Vrijster.
Miester. Wat seg gy? sy is soo ieuchdich sy zinght as en Lijster/
Tis sulcken Juffertien trots de beste van de Stadt/
Se keu mit en Man leven offer op school gegaen hadt.
Kneche. Get sacker wilgen kon gy heur achter heur gaerde raken.
Miester. Ick mien dat ick het tavont wel voort klaer sel maken/
Want ick hebter ghisteren op heur zalicheyt gheset/
En nou gae ick zien hoe ser tegen tavont bedocht het/
Daer gaet de deur open/ay schic/me Mantel wat te degen/ * Giertie komt uyt.
Had gy en schuyer dat ic me wat fijnties mocht of vegen/
Daer isse ic gaeder tegen mit en Italiaensche graet:
Gebenedijt is dat schopie daer de aerde mee om gespit is/
Daer dat Saetien in ghesept is/
Daer dat Vlasje of gewassen is/
Daer het Gaerentie van ghesponnen is/
Daer dat Linnitie van ghewevenis/

Daer

Daer dat Hemdetie van ghenayt is/
Dat ghy op iou naeckte fiere Ledeties an doet.

Giertie Wel ick stont vast en keeck wat datter uyt sou komen.

Miester Ja Liefke dat is en groet die ick heb genoomen/
Wt Aristoteles/die'k (als gy wel weet) grondich verstae/
Daer Studeerd' ick in/en schoof blaetje voor/blaedje nae/
Tot dat ick vondt int lest in Margine getekent/
Salutatye om tot zijn beminde te spreken/
Ick stracx mijn kaerssjen gesnooten/men brilletjen op de Neus/
En met de Pen een hantje gemaeckt op de kant: want dats de leus.
Die wy geleerden in onse Boeken adlatus setten/
As recht Nota bene daer staet wat fraeys om op te letten!

Giertie Jae wel bin ghy dus fix op sou sticken/en weet ick het niet!

Meester Jae men ghelooft geen Heylighen/voor datmen mirakel ziet/
Maer quam gy eens in mijn Biblioteeck voor by//gaen/
Gy souter wel en drie hondert Boeken zien op en ry//staen/
Elck grooter as aer en deen Francoys/ dander Italiaens/
Dander Spaens/Latyn/Grier/en die leer ick al doorgaens/
Van buyten/soo fix as men naem elcke Boeck is en Brock/

Knecht Soo slae voort Wagenaer/heb gy geen sweep/so nimt en stock.

Meester Ick stockse in of klockspijs waer/so gae icker mee duwen/
Hoorde gy myn eens uyt men Boeckie disputeren/t'sou iou benuwen/
Soo dapper as ic me mijn party altemet in sen haer//ziet/
Puf Rederijckers/Academisten/ick en acht heur allegaer//niet/
Daer is niemant soo koen/die an mijn stockie sou durven blaffen.

Giertje Ja want ghy souter her sticken strax weer in de hant schaffen.

Meester Sy mogen tegen myn niet op ick heb myn mongt tot mijn wil!

Knecht Dat dunckt myn oock/al want sy staet niet en oogenblick stil.

Meester Ick weet wel kout enne warm uyt een mont te blaesen/
Sy moeten al voor myn duycken hoe geleerde baesen/
Se vreesen mijn gelijck het Paert voor de Ros//kam/
Niemant wil tegen men an/elck denckt of de schroef los//quam/
Wy kennender toch niet als en beschaemt aenzicht haelen/
So weet ick heur in genere demonstrativo te betaelen.

Knecht Wat is en Geck oock mier as hy hem self laet veur//staen.

Giertie Ja wel hy mach seecker wel voor en wijsman deur// gaen/
Diet soo aerdichies weet mit de mont of te leggen.

Meester Ja dat ick wod/noch sou ick hondert mael mier seggen/
Dan't was buyten propoost/maer om te komen ad rem,
Id est, tot de bootschap daer ick om ghekomen ben/
Als te weten/dat naer veel auteuren te doorlesen/
Bevind ick Liefds destin onverbreeckelijck te wesen/
Soo dat van eersten in van d'alder ewen eeuw/
Geraemt is dat ick soude trouwen met en Weeu/

Waer op ick heb doorzien veel van d'Astronomisten/
Of in dees questy sy oock tegen d'andere twisten/
Die seggen mede dat ons doen en laten staet/
Aen d'Influenty van Planeten goet en quaet:

Giertie — Soo mien gy dan dat ons hylick int Paradys gemaeckt//is.

Meester — So k'wel ghelesen heb/'t kapittel/sic erat in fat is/
Van Ptolomeus/en Albumasar/die hebbent soo verzien.

Knecht — G'hebt qualijck gelesen broer: want t'sel jupst aers geschien.

Giertie — Tis wongder hoe gy dat so fix keunt te veuren weeten.

Meester — Dat zien wy Doctooren upt d'inklinaty der Planeten/
Want daer staet geschreven/sapiens dominabitur astris.

Knecht — Offer noch wel sulcken sterckstijcker in die hiele Stadt// is?

Giertie — Maer mit verlof Miester Klement/as gy wat wilt segghen/
Moet gyt iupst althijdt so mit en schots Lathijntien ofleggen.

Meester — Geertrudis wil ic iou seggen? het vat geeft upt dat het in//het/
De mongt die spreeckt althijdt dat het hart in de sin//het/
En 'tis oock so wat veel hoofsche termen te spreken/
Want de Boeren die dencken terstont daer moet groote gheleert-
heyt in steken.

Giertie — Wat ic wod dat gy en diel hoofsche darmen om iou hals//hadt.

Meester — Neen/neen moer/het is al goet soo te keunen van als//wat/
Praet gy vast/de weetenschap die is goet te dragen/
Ick hou al veul datmen soo wat Lathijns kan voort dragen/
Ars non habet inimicum, dan myn Heer Broer onverstant.

Giertie — Gy stropt hier al Roose voor Verkens/lieve quant/
Weet vry dat ick niet seer om iou Lathijn begaen//ben.

Meester — Ja ochlacy dats ter cause dat gyt niet verstaen//kent/
Maer ic sou iou wel drae promoveren/ had ic iou dese nacht. hy

Knecht — Ay lieve siet de Geck/hy kittelt hem selven dat hy lacht. wrijft

Meester — Gut ick vereerde iou iou Buyckien wel vol snippen/ syn arm.

Giertie — Ja wat soo ziet/in sulcken doopien sou me stippen/
Maer woorden lieve vrient die en vullen geen Sack.

Meester — Ja wel van mynent halven kom al wod gy strack?

Giertie — Wat gy toch segt vaer/alreeman/'t Speck vloogh int Warmoes.

Knecht — Get sacker Boeren of dat mee gien hoosse term is/

Giertie — Heb gy iou rietschapien al by ye/ick heb na iou gewacht/

Meester — Wel 't waer immers bestemt op dees aenstaende nacht;

Giertie — Dats waer/maer gy most ierst noch al en raps opblasen;

Meester — Doet vry wat dat ghy wilt/ gy selt my niet verbasen.

Giertie — Ja wel gy most tavont voor myn en beevaert doen;

Meester — Non plus ultra, eerst voor alle wercken en soen/

Giertie — Siet tavont most gy in eens Engels kleding komen/
En hoeden eenich lijck/dat t'niet en wert ghenomen/
Tot dat ick by iou kom/maer spreeckt noyt eenich woort/

En

En gy sultet vinden om de hoeck van de Kerckhofs Poort/
Maer past dat gy daer bent ontrent ter halver elven/
Geen ander in u plaets maer moeter wesen selven.
Meester Een ander ? wel voor wie meen gy dat ick sou sorgen/
Knecht Wat en Man is hy nou/maer men hangter niet voor morgen.
Meester Neen (proh Deum) al quam de Duyvel mit sen Moer/
K'wed hy het doodelijck niet van my wech en voer;
Giertie 'Tmost oock so syn : want kom gy iou belofte breken/
Gy selt iou Bienen iou leven niet by myn onder steken/
Maeckt daer vry gissing op. M : ick bender me te vreen;
Maer als ick iou voldoe. G : sel gy en anders geen
Soo dickwils als ghy wilt een slockie koomen haelen :
Meester Wel koop is koop. G : ick sel iou rechtschapen betalen.
Meester Wel daer op ga ick heen maer een poesien/of k'beswijck;
Knecht Och hoe soet is de jeucht : M. gy bent soo vrundelijck.
Knecht Ghelijck een arm vol Katten. M : daer is myn son verdwenen/
Maer k'hoop voor midder nacht sy weer sal syn verscheenen;
Jongen wat dunckt iou ? is sy niet hubs van haer tijdt?
Knecht Was sy men een nacht byslapes schuldich/ick scholder quijt/
Meester Dat most oock wesen : want bygut tot sulcke tyen
En soud ick iou tot geenen medemacker lyen/
Of ick stiet iou by allegans dagen voort het hart//of/
Knecht Verkracht sy myn slechs niet ick selt heur niet doen 'tisser vart//of/
Maer ick sorch mier veur myn eer/as gy veur de heuren.
Meester Quamt uyt ick soud iou iou reusel an flarden scheuren;
En spouwen iou als en dobbelen Arent midden deur.
Knecht Neen Miester vaert dus niet/ick blyver iou borch veur/
't Most wel wat liefs wesen die iou heur sou ontsnoepen.
Meester Wel t'is goet/ick en selder oock niemant toe roepen/
Als men wat leckers heeft men houtet gaeren self/
Help ghy my slechs onthouwen tavont de klock half elf/
Om te volbrenghen myn soo blijd' en vrolijcke beevert/
Knecht Ja gy bint al verkoft/waer ghy maer slechs gelevert. binnen.

Oude Bestemoer uyt, met haer Soon Pieter Propet.

Bestem. Wel Seun tis seeper altee/dus int lange pack te loopen.
Pieter Wel Moer wat wil ghy myn dan alries het vel of stroopen/
Ay lieven daer bin ick immers noch al te jonck// toe.
Bestem. Pieter seg ick as ick spreeck/so hout ghy iou mongt//toe/

 Siet

Siet gy mocht aers 'tavont of morghen en ey inde wal legghen/
pietcr En ey in de wal? wel Moer wats dat nou weer te ſeggen?
Beſtem. Jae vaer/dat is ſoo wat buyten de Pot gepiſt/
pieter Maer ick weet ſeeper oock niet waer op dat gyt giſt/
Gy ſelt ongder de Verkens Sluys wel ſoo veel eyeren zien drijven/
Beſtem. Jae ja ſel gy noch lang dus in de muts ſlapende blyven/
Gy mocht jou komen te vertaſten (ſeg ick) an en Mayt/
pieter Neen Moer laet jou dat vry iens voor al weſen gheſayt/
Jck inne Tybrich wy mekaer niet/ als gy dat ſelt gheſcien//zien/
Soo ſou ick jou wel drie Guldens durven veur ien//bien/
Och Moer de vinck is al doot/ick en heb daer gien puf//toe/
Beſtem, Jae 'tavont of morghen dan liever na en kuf// toe/
Niet waer as men ſoo en rays en opſtyging krygen/
Neen vaer daer had jeſe niet/ick ſach jou begut liever deurrygen
Daerom beſchickt jou mit ten eerſten/en Borſtlap van ſeven voet/
pieter Ey Moer wat goet? of toch ſucken grooten Borſtlap daer in doet/
Beſtem, Gy ſout jou gaen verheylijcken (ſeg ick) an een moye jonghe ſack/
pieter Wat ick wod bygut liever dat de ſack vol Spillen ſtack/
Hoe na wod ghy mijn een Koorendraegher met de ſack maken?
Beſtem. Wat God ſegen ons hoe bot bin gy ooc/ic praet van Hylicke ſaken/
Men duinct me dientet jou wel op ſen oneerlijckſt te legghen uyt/
pieter, Wel Moer bin gy dan voor mijn beſchaemt wat of dat ſluyt?
Jck miende ſeeper dat gy tegen mijn vry genoch in de mongt//was/
Gy hebt mijn immers ſoo dickwils voor mijn naers geſoent doen ick
jong//was/
En nou ick out bin wilt gy nou behuycken bemantelen en beklient/
Wat Moer ſpreeckt vry recht uyt ſoo weet ick hoe dat gyt mient.
Beſtem. Gy ſout jou zinnen tot en eerlijck Wijf (ſeg ick) toe legghen
pieter Tot en Wijf? jae wel Moer wat ſoudt daer de Man toe ſegghen?
Beſtem. Wel geck gy mit jou Moer/hoe iſt hier quader dan quaet?
Jck rae jou (ſeg ic) tot den Houwelijcken ſtaet/
Moet ic dan gien ſorrich draghen voor jou welvaeren?
pietet Neen Moer gy meucht ſeecker die moeyte wel beſpaeren/
Want Hylijc gy my tegen mijn danck uyt an en Wijf/
Soo help gy mijn int vagevier by me levendighe lijf/
Jck weet immers ſelver alderbeſt wat dat me goet //is/
Beſtem. Offer noch wel ſucken Houtendirck in de hiele Stadt opgevoet//is/
Heb gy niet hooren ſegghen niemant is wijs in ſen eyghen ſaak
Mit jou jonger te ſtrijt/ mit jou ouwer jou beraet/ dats een vermaec/
De ouwe luy hebbe jong gheweeſt die verſtaen heur op die ſnaeren
Jc ſeg dattet en Paradijs is in den Houwelijcken ſtaet te vergaeren/
Pieter Jae en moy Paradijs niet waer het is wel prijſens waert/
As Moer daer zit en doudaynt mit en drie vier ſtraet ſtronckjes om
En laet de arme Man veur alle ſwaricheyt ſorghen/ (den haert/
Sy

Sy kan niet doen as alle ding op de Kerfſtock boꝛghen/
En is me thuys en wijckmen iens en ooghenblick van ſtee/
Soo heb gyt mit de Kinderen taetjen ick wil mee taetjen ick wil mee/
Dan diende me dat goore goet wel over al mee te nemen/
Want laetmenſe ſtaen kryten ſoo hebme 't Wijf weer ant temen/
Siet dien Bul hy en vermach zijn eyghen Kyeren niet/
En lierender van jonx op kacketaet bildt jou taet en ſulck onthiet/
En neemtmeſe mee ſoo iſt noch oock al niemet allen/
Dan iſſer ongder weech en Doec en luyer of en kouſebant ontvallen/
Daer heb gy dan weer het kallen en knoꝛren laet en vꝛoech/
En altijt aſmen thuys komt ſoo komtme mit heur uyt de kroech/
En wilmen dan aſt reen is ſavonts noch en beetjen eeten/
Daer heb gyt dan weer dan hebme ſoo lydich van de Lever gegeten/
Mit ſucke luye kreten jou ſchelm jou dꝛoncken ſlet/
Gy bint niet waerdich dat gy jou biene by de mijne ſet/
Wat vallendevel het me toch deſen ritſ honkt an gheyꝛeeſen/
En Gꝛavin jae en Pꝛinces had ick moghen weeſen/
Soo dat de Man (goet Knecht) dickwils hongerich na bet//gaet/
Daer gaet ſy dan langes 'thuys ſlurven as en Eſel die niet upter tret//
En weet nau offe by hem te bet wil gaen of niet/ (gaet/
En de Man is ſoo ſtout niet dat hyer in minſt en dingetjen hiet/
Of ſy dꝛiecht hem terſtont gheſmolten Loot in ſen Ooꝛen te gieten/
Hy laetet al over hem gaen en moetet ſoetjes uyt ſwieten/
En dan kennenſe noch heur ſchieten op en ander niet laten ſtaen/
Dat de ien neſq is d'aer neuſwijs/en hiel klic en bloonguyl/of en dollen
In ſomma daer is niet ter Werelt dat ſy niet en ziften (ſnoechſhaen/
En een hielen dach hebbeſer mont vol van heur rijcke noomē en niftē/
Dat heur Beſtevaer Borghemieſter was en heur Peetemoy Mater
van 'tKonvent/
Hoe dattet mit heur Ouwers in den trubbel verloopen is int ent/
Maer iſt aers dat ſy mee wat het in de Melck te bꝛocken/
Sel ſy wel om een haverſtroo gaen en hangent aen de klocken/
Ten ſcaet niet het roert jou niet ziet al ſtond gyer ſelver by/
'Kwilt doen en ic ſeit doen khebber ſo veel in ghebꝛocht inne mier als
Ick vꝛaegher niet nae het zinne mijn ſchyven die der klappen/ (gy/
Had ghy mijn niet jou ſlodder wie ſou jou de Bꝛoeck lappen:
Gy mocht loopen jou ſletvinck met het hayꝛ dooꝛ de Hoet pas?
Gy had nau en Hemt an jou gat doe ick jou kreegh dat goet was/
Daer was niet en bet in huys daer en Mens met eeren op mocht ſla=
pen/ (gaepen/
En daer ick ſoo veel treffelijcke Vꝛyers had/ dat ick me dus gae ver=
Ja wel lieven Heer/hoe koom ick toch an ſulcken Man?
Ick bin bedurven/ick bin bedurven/wat raet gaet myn an?

Beſtem. Jae wel zie daer ick ſtae en gloep om mijn hooft van booſ//hept/

Jou

Jou rechte mellickmuyl gy en weet noch niet waer Oost//laþt/
Jou raetsack daer ghy bint dat g'yt Vrouvolck heur eer so besmet/
Dat ick jong was ick kleunde iou mit dese Vuysten wel en bet/
Jou lecker weet gy wel van wie dat gy bint gekoomen/
Schaemt iou toch dat ghy soo bekladden sout de vroomen.

pieter Och Moer de vrooome die binnender al wat dun ghesayt/
De tyen die binnen nou hiel aers as in iou jonckheyt.

Bestem. Jae en diel steechies vole straet Juffers en vreemde sloorzen/
Maer van gien schickelijcke luyer Kinderen sel gy sulcke leghenden (hoorzen/

pieter Ja Moer haddese allegaer houte Neusen ick mien/
Datmer hier noch al mennich onder den hoop sou zien/

Bestem. Jc seg as noch t'is en Paradijs voor en degelijck knecht ghehout te
Een eerlijc Vroutien sel heur Man gehoorsanich vreesen/ (wesen/
En houwen hem voor heur voocht/en komt hy tuys beslict en beslobt
Sy neemt strax en schuyertien daer'shem weer wat schoonties me schrobt/ (an sen Voeten/
Treekt sen natte Schoenen uyt geeft hem en paer drooghe Muylties
Ja ziets hem van veer koomen se stiert hem de Kinderties te moeten/
Die met sulcken soeten tret dan koomen drabblen an/
En sy sayt oock terstont och welkoom myn lieve Man/
Nemt hem de Mantel of begint hem het sweet af te droogen/
Mit sulcke vrindelickheyties gelijck de Engelties mekaer betogen/
En dan isser so veel te kallen of hy drie Jaer van huys had geweest/
Hoe gaetet al/hoe staetet al schoey gy noch al op ien leest/
En daerteugen ist eetentie riet iou Tafeltien wort ghedeckt/ (sekt/
Dan ist nou vaer wat belieft iou nou en roemertien Rijns of en soopie
As gy maer spreeckt gy moechtet Godt lof van beyts wel krijghen/
Isser pets dat t'ondegen is ay wiltet mijn niet verswijgen.

pieter Maer Moer hoe keun gyt oock seggen? B. sou ick niet ick hebt be-
So selt mit jou oock wesen as gy jou tot die staet begeeft/ (leeft/
En wat isser dan noch al te bescicken na den eeten/
Eer de Man te bet gaet as hy wat by'tvier het gheseeten/
Sen voeten fyntjes gewassen sen nageltjes gekort/
Sen Beddetje ghewarmt en watter meer an schort/
Tot dat hy heur voort port by hem toch te bet te koomen/
En dan mekaer en rays vriendelijckies in den arm ghenoomen/
Och ick selder noch wel af droomen te nacht in mijn slaep.

pieter 'Tisser soo drock niet te doen Moer ghy hout den Aep/
Al ongder de narm ick heb jou voor dese wel aers hoore praten/

Bestem. Wat seg gy daer ick seg jou dat al de Advokaten/
Vant hiele Lant niet souwe samen halen met al heur geschrijf/
De helft van de soeticheyt die der is tusschen Man ende Wijf.

pieter Gut Moer hoe geef gier wat achter Beste. gy seltet soo bevynden/

pieter Ick mien nochtans niet dat gyt mit mijn vaer soo seer yynden/

Wel

Bestem. Wel Benedyste Dominus/jae wel maer ziet hier
Om Godts willen is het niet om dol te worden schier/
Jou fylebaert wat weet gy toch van jou Vaer op te haelen/
Waer ick by je jou harsebecken ick sout jou wel betaelen/
Doe ghy ghelijck iou Vaer God heb sen Ziel het gedaen/
Gy selt me wel in de graty van iou Wijfien staen/
Dan wil gy leegh gaen en loopen by andre Wijven/
So hetse nier as gelijck om iou wel en bet te bekijven/
Maer as gy doet as en Man mit eeren behoort te doen/
Sel gy op heur oock het minsten niet hebben te vermoen/
Och Heer ick stond smorgens van iou Vaers sy op soo soeties/
En layden wat viers an en warmden hem sen kousen an sen Voeties/
En voort en Potie warms of en paer Eyerties ghekoockt/
Ja wat heb ick iou Vaer-saliger wel gevlayt en ghestroockt.
pieter Ja mit iou Sluetelreer. B: was sen leven met gelt te koopen/
Ick souwer noch wel barrevoets om te Roemen loopen.
pieter Dat seggese allegaer as de Mannen doodt syn:
Bestem. Soo sou gy iou Moer hieten liegen in sulcken schijn/
Sou gy Luys-bos. P: seg ick dat hoor gy myn iou noemen/
Ick seg dat veul Wijven haer Mannen staech verdoemen/
By heur levendige Lijf en naer heur doot wel meer/
Als t'halve goet om verwenschen haddense hem weer.
Bestem. Ja ziet watten goe faem datmen heur noch na geven/
pieter Ja 'tis wat vets sy souwe sulcx doen terwijlse leven/
Maer dan weten die teven ien nau en woort te wil
Bestem. Jae en diel dronckers die staech loopen op den tril/
Maer en degelijck Man die sen Wijfien hout in waerden/
Die sel sy weer dienen as en Engeltien op aerden.
ieter Gy segt al veul Moer: maer noemterme so en rays yen/
Gy selt de schorting al veul ongder de Maysies zien/
Sy hebbent en hielen dach en paert soo drock mit praeten/
Hoemen dese Kraech setten en dat Doeckie ploeye sel laeten/
Dat dese kant 'topzichtich is dat die niet veel en past/
Datter beter koop upt komt en Rock van Kaffa als van Damast
Dat die iet kallen kan/ dat dees soo veel het gelesen/
Dat Klaer de Bruyt is/en Weyntge sel Speulnoot wesen/
Dat Jasper by de Mayt slaept/dat Jelis korts gehaert//het/
Dat Wynant Bot vangen sel/en dat Willem ien Baert//het/
De ander stinckter Asem datmer niet by mach duuren/
Deuse loopt en hielen dach labbekacken by de Buuren/
Tis dan van en nien Lietie/tis dan vau en nieuwe dans/
Of van en nieu fatsoentien van Kleeren op sen Frans/
De aer is soo slordich of wil sucken grooten staet voeren/
Dees het manieren over heur offe opghevoet was by de Boeren/
D De

De aer is spytich of half nesq elck hetter syn ghebreck/
Se slachten de ouwe potten die binnen miest allegaer leck.
bekem. Dat is mennich deuchdelijck Vrouwens te na ghesprooken/
Wat schaemt jou soo mit elckien jou tanden te stooken.
Daer isser wel soo veel die gy niet waerdich en bent/
Dat gy kussen sout het enckel slipje van heur Hemt/ (daer var//mic/
Daer is Dibbrich Joosten Lijsvet Lamberts of het Maysjen dat ick
Had gy so en Osien in jou kupp gy en hoefde om gien ander te marrict/
pieter Neen seecker Moer ast noch mit iemant wesen sou/
Soo duncktme dat ick het mit Giertjen Wouters hou/
Dats toch men ouwe klanckt/wy passen op mekander.
bestem. Jae wel het is mit Giertie Wouters of en ander/
Kijck ick wilt hebben gy moet.uyt zien in de wynt
pieter Wel Moer hoe yyn gyt dus Best. gy bint mijn ienich kynt/
En ick bin out en mocht haest koomen 'toverlyven/
Sou gy dan hier mit en vreemde maynt ter woon blyven/
Dat is s'Landts orber niet se souw iou metter tydt/
Al iou moye goetien ontmorsen en make quyt/
pieter 't Isser soo niet in te werpen als en bal in en Veynster/
Gien ding mitter haest Moer Best. wel ick seg iou bepeynster/
Jou/teghen morghen op en set Giertie iou te loor/
Soo heb ick veur jou en aer diertien op het spoor/
Dat soo fierties is men sout op en Kevy te pronck setten.
pieter Hoe na mien gy Lijs Linckerpoots mit heur Fluwiele kletten/
Die heur montie weet te setten of het stont in de Pars/
Ay lieve Moer en maeckt mijn men Giertie niet wars/
bestem. Wel of Giert en Bagyn werde. pieter. soo gae ic in en Klooster/
bestem. Te weeten!: daer men Sint Lourens viert op de Rooster/
Niet waer! of daer twee paer Schoenen staen voor een bet/
pieter Dats nou alleven veul se het mijn dach gheset/
Nou teghen tavont rechts ontrent de Klock ellef uuren/
Maer sy wil dat ic sel en Duyvels rock gaen huuren/
Daer wilse me stuuren iewers ic weet niet waer/
En soo ic heur voldoe soo is het Heylick klaer/
bestem. Wel dats en kleyne maer keun gy heur soo licht paeyen/
Daer zin altemet en diel van die broetsche kaepen/
Die heur laten om layen en drie vier Jaeren lanck/
En moeten noch int lest wel ruymen mit en stanck/
Jae kryghen niet en danck heb voor al heur loopen swieten
pieter Och Moer de Mannen moetender altoos 'theur in schieten/
Maer 'tsou mijn verdrieten as het Jaereu duuren sou/
Ick bin alte hiet in mijn Warmoes maer nou/
Nou ick het jou soo mit ien avontjen of touwen kan/
Nou acht ick het niet eu beet ick bin bygut ien Vrouwen Man.
K'sou

Bestem. K'ſou ooc niet van iou houwen dan vergat gy iou nou in de moſch.
pieter Ja doe ick het oock niet ſoo is al 'tſnoer mors los/
Want ſe wil hier me Liefde ſchijntet wel iens in beproeven.
Beſtem. Jck ſoume ſeeker van iouwent wegen bedroeven/
Sou gy wachten of toeven in ſoo gewichtigen ſaack.
pieter Maer wat raet hoe ick ant Duyvels kliet raak/
't Wort vaſt avont en laet en wy ſtaen hier als kijckers.
Beſtem. Hoe wel weet gy gien raet loopt na de Rederijckers/
pieter Dats allijcke wel waer hoe bin ick doch dus ſlecht/
Maer het quaeſt is ick en heb gien kennis an haer knecht.
Beſtem. Wech gy ſelt hem wel en rongdieltien in de hant ſteken
Want ſulcke Luy moetmen al mit rongdielen anſpreken.
pieter Jae rongdielen die ſpil ick en hielen dach genoech/
Beſtem. Wat rongdielen mien gy hoe nae mien gy iou gevoech.
pieter Maer Moer mien gy dat ick de luy ſtront in de hant ſel duwen/
Beſtem. Wat weet ick het gy bint ſoo bot en Menſch ſou gruwen/
Van wat rongdielen mien gy dan dat ick iou ſpreeck.
pieter Wel van rondielen die ick in myn Buyly ſteeck/
Van gelt want 'tis toch hier al te doen om dat radde gout.
Beſtem. Wat gelt of Gout docht ick niet Schilder dat gy kladde ſout/
Jck ſeg rongdielen gelijcker in iou Boeckien ſtaen.
pieter Och tis een duure tijdt die mit ſulcke rongdielen moet te marckt
Maer weeſt gy te vreen ick ſelt iou alles wel bevromen (gaen/
Beſtem. Ja aſie ſelt pas mit de Kous op 'thooft t'huys komen/
Jck kan iou wel/elck weet wat Vlays dat hy geſouten//het.
pieter Ja ia moer 'tſproockie vant Rootkouſie al iou kouten// het/
Toch niet en beet om t'Lijf ick moeter nou me deur/
Gaet gy maer 'thuys en ſluyter vry de Grendels veur/
En beſpreeckt morgen al iou Vrienties en kornuyten/
Want ick maeck giſſing datmen t'hylijck voort ſel ſluyten.
Beſtem. Wel toont dan iou Manmelijckheyt en maeckter iens wat of/
pieter Wachtie des ick ſelt heur wel peperen ſo fijnties as ſtof/
Wel genacht moer. B: ſo deur vaer en ſel gy iou moer niet en nachtſoē
pieter Jck en dochter niet iens om wel heb gy van al iou leven/. geven.
Maer ick hooper te nacht al liever te ſoenen moer as iou/ bin-
beſtem. Onſe lievē Heer wil iou leyts-man weſen. p: en Giertie me vrou. nen.

Als nu koomende Maſkerades uyt,te vveten: eerſt den dooden, ghekleet liggende in het Graf daer naer den Engel om het levendich Lyc te hoeden ende te bewaeren,int laetſten den Duyvel koomende uyt Giertje Wouters huys om het Lyck te haelen,ende ſiende den Enghel verſchrickt hem, doch voorder moet grypende treet tot hem in,ende weder achter, ſcharmutſerende ſo wat metten anderen;ten laetſten grypt den Duyvel 'tlyc byt hooft,den Engel het vat

vat by de voeten, door wele plucken den dooden eens luyt ende naar ſchreeuwende, latende hem vallen, ende loopt ellick zyns weechs, eñ Giertje VVouters Dienſtmayt, om de hoeck geſtaen hebbende, komt uyt en ſpreeckt als volcht.

Dienſtmayt.

He he: daer gaen ſy heen/ die fixe Broeders/ die vroome Soldaten/
Toont nou jou Mannelijckheyt/ ja ick ſel jou weer in laeten/
Overmorghen ſy koomen heur leven niet weer op ongſe deel/
De ien die ſchreeude bygut mit ſen magere keel
As en gortich Verken/ ſoo ſoumenſe loeren die lompe veugels/
Soo ſoumenſe offmeeren en jagenſe door de beugels/
Onder de Pels ongder de Pels moetenſe die rechte bloets/
Die drenten/ ſe hadde toch nau en beetje ſoets/
An her hiele lijf die mottige quylbabben/
Sy wiſten en hielen dach niet as van ſoenen en ſabben/
En heur kallen en labben dat was nimmermier eynt/
Maer nou/ nou is het ſpit hiel in de as gheweynt/
Sy moegent heur Moertjen nou allegaer wel boogen/
En klaeghen dat heur klaphout niet het wille doogen/
'tWas 'tonſent in veel te drooghen aerde gheſtelt/
Tis wat angders daer de Buyck of de buyly offſwelt/
Had ick ſoo veel van haer gelt als ick wel heb van heur woorden/
Wellicht dat ick men vrou tot yemant wat bekoorden/
Want het an of offſpreecken dat kander veel in doen/
'tWas wel altemet kom heylicheytien hier geeſmen en ſoen/
Maer daer was niemant ſoo koen die me wat in de hant kon ſteken/
En dan hil ick me Vrou en hielen dach veur al heur gebreken/
En die gierige wreken en roocken noch gien lont/
Sy lag en altijdt en ſtoeyden datme nau en ding doen kont/
En dan ging noch heur mont als en tellenaer ſen naers/
Ick was altemet ſoo quaet op heur as en Baers/
By daech of by de kaers ſy wiſten van gien deur gaen/
En ſeyt menter op ſen eerlijckſt ſoo lieteſer veur ſtaen
Datſer thuys hoorden en mienden ſelf al waers/
Maer ſe hebbent qualijc overgelapt want het luckt iuyſt recht aers/
Nou mogenſer op en aer tijdt wat beter liere kennen/
Soo ſoumenſe om t'gat ſmijten die rechte Jan hennen/
Wy blyven die wy bennen/ en ſy hebben de ſchant:
Se waere ſo fray gemaſaert/ en miende datmer int Lant
Sou layen/ maer die koe is op ſen onrechte ſy gevallen/
Had het hylic mit yemant voort e gaen wy ſouwen iou mit iou allen/
Wt Vrientſchap mede he bben te Bruyloft genoot/
Maer nou meuch gy wel deur gaen volckien want iou Hooft iſſer te (groot.

Non nobis.